ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

Past haroratlarda betonlash

Durdiyev Ernazar Sadullayevich
Xiva shahar politexnikumi ishlab chiqarish ta'limi ustasi

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы монолитного жилищного строительства, бетонирования при низких температурах в зимних условиях, а также процессы, приводящие к замерзанию бетона.

Ключевые слова: монолит, конструкция, сборный, дизайн, цемент, бетон, изотермический, трансформатор, гидратация, критический, железобетонный катализатор.

Annotation: This article discusses monolithic housing construction, concreting at low temperatures in winter conditions, and the processes leading to concrete freezing.

Keywords: monolithic, construction, prefabricated, design, cement, concrete, isothermal, transformer, hydration, critical, reinforced concrete catalyst.

Annotatsiya: Ushbu maqolada ayni paytda monolit uy-joy qurilishi, past haroratlarda, qish sharoitida betonlash ishlari, betonning muzlashiga sabab bo'ladigan jarayonlar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: monolit, konstruktsiya, prefabrik, dizayn, tsement, beton, izotermik, transformator, hidratsiya, kritik, temir-beton katalizatori.

Ayni paytda monolit uy-joy qurilishi tobora rivojlanmoqda. Monolitik betondan qurilish kvartiralar va uylarning har qanday rejasini amalga oshirish erkinligini ta'minlaydi, shuningdek, prefabrik (to'liq yig'ilgan) uy-joy qurilishi uchun joy yo'q yoki etarli bo'lmagan joylarda keng ko'lamli qurilishni amalga oshirish imkonini beradi.

Monolit qurilishda muhim davr qish vaqtidir. Past haroratlarda betonlash tezligi keskin pasayadi yoki butunlay to'xtaydi. Betonlashda asosiy masala - past haroratlarda qattiqlashuvning tezlashishi. Xo'sh, qanday qilib qattiqlashishni tezlashtirish mumkin?

Monolitik inshootlarni tadqiq qilish va tekshirish jarayonida, shuningdek, bir qator ob'ektlarni ilmiy-texnik ta'minlash natijalariga ko'ra, bir qator muammolar aniqlandi, uning yechimi betonlash ishlarini yil davomida amalga oshirish, monolit binolarni qurish jarayonini tezlashtirish, beton, konstruksiya va ohaklarning sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Asosiy muammolar va sabablar - betonning qattiqlashuv harorati ustidan nazoratning yo'qligi, bu nazorat qilinadigan yoshda kuchning etishmasligiga olib keladi; monolit konstruktsiyalarda betonni isitish texnologiyasini buzish, bu o'rta va dizayn yoshida kuchning etishmasligiga olib keladi; monolit konstruktsiyalarda betonni isitish texnologiyasini buzish, bu o'rta va dizayn yoshida kuchning etishmasligiga olib keladi; tsementning hidratsiyasi (betonning mustahkamligi uchun zarur bo'lgan vaqtni ko'paytirish); betonga kiritilgan suvni muzlatish (mustahkamlash jarayonini to'liq to'xtatish); qattiqlashuv jarayoni tugagunga qadar beton qancha oldin muzlatilgan bo'lsa, yakuniy kuch qanchalik past bo'lsa va muzlashda uning erkin suvi hajmi oshadi, bu esa hosil bo'lgan strukturaviy bog'lanishlarning yo'q qilinishiga olib keladi va ayniqsa betonning qotib qolishining boshida kuchli bo'ladi.

Har bir sabab betonning kuchini oshiradigan xatti-harakatlarga qanday ta'sir qiladi?

Va shuning uchun past harorat (0+10 C) tsementning hidratsiyasi jarayonini sezilarli darajada sekinlashtiradi va betonning mustahkamligini rivojlantirish muddatini uzaytiradi. Masalan, normal

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

sharoitda (+20 o C) beton bir hafta ichida 70% gacha kuchga ega bo'ladi. Atrof-muhit harorati +5 ° C bo'lsa, betonning tovar kuchining 70% ni olish davri 3-4 hafta davom etishi mumkin.

Ko'tarilgan harorat kimyoviy jarayonlarning katalizatori, shuningdek tsement hidratsiyasi jarayonidir. Shuning uchun temir-beton buyumlar (RCP) ishlab chiqarishda yangi quyma beton mahsulotlarini bug'lashdan foydalaniladi. Bug'lash jarayonida yangi tayyorlangan temir-beton buyumlar botiriladigan kamerada 70-80 o C harorat va yuqori namlik saqlanadi. Bunday sharoitlar tufayli beton tezlashtirilgan sur'atlarda mustahkamlikka ega bo'ladi. Beton esa 8-12 soat ichida kerakli 70% kuchga ega bo'lishi mumkin.

Agar past ijobiy harorat betonni o'rnatish va mustahkamlash jarayonini sekinlashtirsa, salbiy harorat uni butunlay to'xtatadi. Buning sababi betonda suvning muzlashi. Suv yo'qligida tsementning hidratsiyasi jarayoni mumkin emas. Bu tsement toshini shakllantirish uchun zarur komponent hisoblanadi. Tsement butun pishib etish davrida suv (namlik) bilan aloqada bo'lishi kerak.

Betonning tovar kuchini olishning standart muddati 28 kun. Bu davrda u beton zavodining laboratoriyasi tomonidan bashorat qilingan kuchga ega bo'lishi kerak. Biroq, biz allaqachon bilib olganimizdek, qish sharoitida betonlashda, o'rnatish va kuchga ega bo'lish jarayoni erish boshlanishiga qadar uzaytirilishi yoki hatto butunlay to'xtashi mumkin.

Noldan past haroratlarda yotqizilgan beton ma'lum bir kuchga ega bo'lishi kerak (chiqish, qisman yuk yoki to'liq). Beton aralashmadagi suvning yotqizilishidan muzlashgacha qancha vaqt o'tsa, shuncha ko'p betonning mustahkamligi dizaynga yaqinroq bo'ladi va uning chidamliligiga salbiy ta'sir ko'rsatadigan kamroq ichki mikrodefektlar hosil bo'ladi.

GOSTlar, shuningdek, minimal bo'lgan betonning kritik quvvati qiymatini tartibga solidi, bunda hosil bo'lgan muzning bosimiga zarur qarshilik ta'minlanadi va keyinchalik musbat haroratlarda mustahkamlik va boshqa xususiyatlar sezilarli darajada yomonlashmasdan qotib qolish qobiliyati saqlanib qoladi. Kritik quvvatning o'lchami betonning talab qilinadigan dizayn sinfiga, muzlatishdan oldin beton aralashmaning vaqti va haroratiga bog'liq. Oddiy haroratlarda qattiqlashgandan keyin kuchning etishmasligini oldini olish uchun salbiy muhit haroratida. Struktura yuklanganda, kuch 100% ga yetishi kerak dizayn kuchi.

Biz qattiqlashuvni tezlashtirish va aralashtirish suvini tejash kerak bo'lgan nuqtaga keldik betonning muzlashiga sabab bo'ladi: betonning ichki issiqlik zaxirasidan foydalanish; tashqaridan qo'shimcha issiqlik ta'minoti.

Betonning ichki issiqlik zaxirasidan foydalanish uchun yuqori quvvatli, tez qotib turuvchi, mayda maydalangan portlend tsementlari, qattiqlashtiruvchi tezlatgichlar va antifriz qo'shimchalari qo'llaniladi. Bundan tashqari, plastiklashtiruvchi, plastiklashtiruvchi, havo o'tkazuvchi qo'shimchalar va superplastifikatorlardan foydalanish orqali aralashtirilgan suv miqdorini kamaytirishga harakat qilishingiz kerak.

Betonning ichki harorati tsement hidratsiyasi (sement ekzotermi) paytida hosil bo'ladigan issiqlikka bog'liq, ammo bu issiqlik zahirasi qisqa vaqt ichida tanqidiy quvvatga erishish uchun etarli emas va past haroratlarda qo'shimcha chora-tadbirlarsiz kerakli quvvatga erishib bo'lmaydi. Beton aralashmaning yotqizishdan oldin harorati 5 ° C dan past bo'lmasligi kerak, yupqa devorli beton uchun esa - 20 ° C. Tsementning ekzotermiyasi tufayli, ayniqsa past haroratlarda bu haroratni ta'minlash har doim ham mumkin emas. salbiy haroratlar. Shuning uchun ichki issiqlik zahirasi tomonidan ortadi beton aralashmaning tarkibiy qismlarini isitish (suv, agregatlar). Ammo shu bilan birga, mikserni tark etishda beton aralashmaning harorati 30 ° C dan oshmasligi kerak, aks holda u tezda harakatchanligini yo'qotadi. Bu uslubga salbiy ta'sir ko'rsatadi va beton aralashmaning siqilishi,

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

bu uning kam siqilishiga olib keladi.

Keling, "sovuq beton" deb nomlangan betonga qo'shimchalarni kiritish misolini ko'rib chiqaylik. Ushbu usul beton aralashmasiga kaltsiy xloridning muzlashdan himoyalangan qo'shimchalarning suvli eritmalarini NaCl natriy xlorid bilan birga 7,5% gacha, natriy selitrasi NaNO3 10% va kaliy K2CO3 og'irligi bo'yicha 15% gacha kiritishga asoslangan sement. Bunday qo'shimchalar suvning muzlash nuqtasini pasaytiradi va kaltsiy xlorid, qo'shimcha ravishda, tezlashtiradi. qattiqlashuv jarayoni. Sovuq betonning beton aralashmalarini faqat past haroratlarda (-20 ° C dan past bo'lmagan) yotqizish tavsiya etiladi.

Bizning davrimizda qo'shimcha issiqlik ta'minoti uchun ular quyidagilardan foydalanadilar: betonni elektr isitish; betonni PVX plyonka bilan qoplash, izolyatsiyalash va TEMlardan foydalanish va boshqa; issiqlik qurollari bilan isitish bilan vaqtinchalik boshpana qurish.

Ko'pincha betonni elektr isitish massiv tokchalarda qo'llaniladi, bu erda yuqori quvvatli transformatorlardan (30-80 kVt) foydalanish mumkin. Ko'pincha betonni elektr isitish massiv tokchalarda qo'llaniladi, bu erda yuqori quvvatli transformatorlardan (30-80 kVt) foydalanish mumkin. Ammo oddiy qurilish maydonchalarida, podstansiyalarda va elektr tarmoqlarida quvvati etarli bo'lmagan holda, betonning qishki isishi xususiy ishlab chiqaruvchi uchun haqiqiy bo'lmagan hodisadir. Shuning uchun energiya sarfini kamaytirish haqida o'ylash arziydi.

Issiqlikni saqlash uchun izolyatsiyalangan qoliplardan foydalanish va gorizontal yuzalarni issiqlik muhandislik hisoblariga mos keladigan issiqlik izolyatsiyalovchi material bilan qoplash kerak. Bu usul termos deb ataladi. Bu usul massiv konstruksiyalarni tashqi havo haroratida minus 10-15°C dan past bo‘lmagan betonlashda, ishlatiladigan tsement turiga qarab ancha samarali bo‘ladi. yotqizishdan oldin aralashmaning harorati va boshqalar. Nisbatan yupqa devorli konstruksiyalarni pastroq haroratlarda betonlashda qisqa vaqt ichida yalang'och mustahkamlikka erishish uchun beton aralashmani yotqizish va zichlashdan so'ng darhol tashqaridan issiqlik beriladi.

Betonni qoplash qishda, +3 -3 °C chegaradagi havo haroratida betonlashning eng mos usuli hisoblanadi. Betonni mustahkamlash va mustahkamlash izotermik jarayondir, ya'ni: qattiqlashganda va kuchga ega bo'lganda, tsement, Suv bilan aloqa qilganda, u issiqlikni chiqaradi. Va issiqlikni saqlab qolish uchun sizga yangi quyma kerak Beton konstruktsiyani PVX plyonka va izolyatsiya yoki TEM bilan yoping. Ba'zi hollarda, agar qishda betonlashda oddiy beton ishlatilmagan bo'lsa antifriz qo'shimchalari va havo harorati past minus qiymatlarga (-5 -15) keskin tushib ketgan bo'lsa, gaz yoki elektr qurollardan foydalanish tavsiya etiladi. Agar issiqlik qurollari bilan qo'shimcha isitish ishlatilsa, u holda PVX plyonkali boshpana beton yuzasiga emas, balki taxtalar, barlar va boshqalardan yasalgan vaqtinchalik ramkaga yotqiziladi. Beton konstruktsiya ustida past "chodir" yoki "chodir" kabi narsa yaratiladi va bu boshpana ostida issiqlik qurollari joylashtiriladi. Xonadagi harorat qanchalik baland bo'lsa, kuchga ega bo'lish jarayoni tezroq davom etadi va shunga ko'ra, tezroq isinishni to'xtatish mumkin bo'ladi.

Beton isitish rejimlari uning tuzilishidagi salbiy o'zgarishlarni kamaytiradigan tarzda tanlanishi kerak. Bunga qishda betonlashda keng qo'llaniladigan chora-tadbirlar yordam beradi:

- suvning bir qismi tsement klinkerining minerallari bilan bog'langan kritik kuchga teng bo'lgan boshlang'ich kuchga erishish uchun dastlabki quritish; neoplazmalar protezlar yuzasida adsorbsiyalanadi va qisman bug'lanadi (betondagi "ortiqcha" suv miqdorini kamaytirishga yordam beradi);

- haroratning ko'tarilish tezligini pasaytirish, bu betonning mustahkamligi undagi ichki bosimning oshishiga qaraganda tezroq oshishini ta'minlaydi va shu bilan bu bosimga zarur qarshilikni

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

yaratadi.

Qishki isitish holati yumshoq rejim bo'lib, haroratning izotermik isitish haroratiga sekin ko'tarilishi (10-15 o S / soat, ko'p emas), shuningdek, strukturaning sirtining moduliga qarab izotermik isitish haroratiga qo'yiladigan talablarga muvofiqligi.

Shunday qilib, TEM yoki boshqa izolyatsiya yordamida betonni oddiygina isitish orqali kerakli natijalarga erishish har doim ham mumkin emas, ayniqsa har yili o'sib borayotgan energiya xarajatlari haqida o'ylash kerak. Shuning uchun kompleksda eroziyaga qarshi qo'shimchalardan foydalanishga arziydi.

Ulardan foydalanish beton aralashmadagi suvning muzlash nuqtasini pasaytirishga yordam beradi, bu esa betonning ishlashini va betonning noldan past haroratlarda ham qotib qolishini va qisqa vaqt ichida tanqidiy quvvatga erishishni ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Аханов В.С. Электротермия в технологии бетона – Махачкала: ростовский научно-исследовательский институт академии коммунального хозяйства им. К.Д. Памфилова, 1971

2. Невский В.А. Строительное материаловедение: учебное пособие. – Изд. 2-е, доп. И перераб. Ростов-на-Дону, Феникс, 2009

3. Шестеров С.В. Технология бетона. Учебное пособие для вузов. Москва, «Высшая школа», 1977

4. Киреева Ю.И., Лазаренко О.В. Строительные материалы и изделия. – Изд. 3 е, доп. – Ростов-на-Дону, Феникс, 2010